Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 84. sz. Kedd, április 12.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

Nemzetünk ünnepe.

Irta: Konez Ákos.

Debreczen, április 12.

Magyarország ünnepet ült tegnap, mert együtt ünnepelt a nemzet koronás királyával! Ez az ünnep Hymnusa volt a magyar nemzet honszerelmének és felkent királya iránt érzett hüségének és örökké zengő éneke ama hódolatteljes szeretetnek, melylyel a lovagias magyar nemzet koronás királyát szereti.

És a szeretet eme szép virága akkor vert gyökeret a nemzet szivében, midőn a királyok királya felénk hajtotta a király lelkét, mely évtizedek alatt egybeforrva látta a hazaszeretetet a király iránt érzett hüséggel.

Ikertestvér e kettő a nemzet szivében, egy a gyökere ennek a két hajtásnak, melyből az egyetértő szeretet virága fakadt ki, boldogitva e sokat szenvedett nemzetet.

Mert páratlan az a szenvedés, melynek tisztitótüzén átment nemzetünk s voltak idők, midőn ellenségeink már előre ujjongtak a tornak, midőn a magyar nemzet siri álma megkezdődik.

Ámde az ős erő, melyet nem tudott megölni sokszor a félvilág, nem hagyta elbukni a nemzetet, mely bizott a magyarok Istenében. Évszázadok sóhajaiból és könnyeiből hősöket nevelt, kik miként az őserdők diszei daczoltak a viharokkal, inkább derékban törve ketté, mintsem meghajtva fejük koronáját.

Küzdelmükben elbuktak, de haláluk feltámadása volt a nemzetnek. Az élet fája zöldült ki koporsójukból, mely elzárta ugyan nemes szivüket, de eszméiket nem lehetett a sir szük határai közé szoritani, mert azok gyökeret vertek a nemzet lelkében.

És mivel nincs oly sötét éjszaka, melyből ne lenne virradás, melyet fel ne váltana hajnalhasadás, ránk is bekövetkezett az ébredés. Megértették a magyar nemzete. Észrevették, hogy nem vagyunk trónforgató rebellis nép, csak szabadságszerető ország, mely ősi jogaiért küzd és ezt kiküzdve békéért imádkozik. S lassan-lassan e tudat nyomában folyton közeledett az uralkodó szive a magyarnemzet lelkéhez. S mikor az érintkezési pontok találkoztak, kigyult a magyar szivekben a szeretet, mely ősi fénynyel koronázási ünnepet ült, fejére téve a világ legnemesebb szivü uralkodójának Szent István koronáját.

Eme nagy nemzeti ünnepet azonban nagy átalakulások előzték meg, melyek ott olvashatók nemzetünk történetének lapjain. Ötven éves mult az, melyből felénk ragyognak az 1848-as törvények betüi, melyek nemzetünk szabadságának biztositékát foglalják magukban s minthogy a nemzet szivéből voltak azok kiirva, fájdalmunkat befedezték, sebeinket meggyógyitották, önállóságunkat biztositották és sziklaköveivé váltak nemzetünk ujjászületésének . . .

Ennyi eredménynek ötven éves évfordulóját megünnepelni kötelességünk, mert amely nemzet a hosszu éjszaka után nem tud örülni a fényözönnek, amely nemzet annyi balszerencse közt és oly sok viszály után álmatag szemekkel nézi a hajnalt s a miután milliók epedtek, nem tartja elegendő vivmánynak, az vétkezik a legszebb erény: a hála ellen . . .

A király és nemzet az 1848-as törvények alapján állva, megértették egymást. Ami befedezni, elfeledni, megbocsátani való maradt, azt a nemzet nagy lelke befedezte, elfeledte, megbocsátotta. De midőn fátyolt vetett a multra, melyen ketté vált király és nemzet utja, nem feledte el azokat, kik ötven év alatt a mostani eredményekért küzdöttek. Eljár sirjukhoz sirni, imádkozni és honszerelmet tanulni. Eljár poraik felett könnyeket hullatni, emlékezetüknél tanulni, nagy eszményekért lelkesedni, de ugyanakkor, midőn sirjuk fölött a cyruslombok suttogásával egyesiti imáját, áldást kér a királyra is, kinek szive összeforrott nemzete lelkével . . . mert látja, hogy a hősök vére által megszentelt talajból az a virág fakadt fel, melyet az eltemetett hősök kivántak: *egyetértés a király és nemzet közt.*

És éppen azért, ha a nemzet megünnepli, mint ahogy örök kötelessége is megünnepelni a szabadságharcz *Idusát,* ugy lelke nagyságát mutatja meg, ha megüli április 11-ikét is, mint a haza jelen nagyságát és boldogságát biztositó 1848-as törvények szentesitésének ötven éves emlékezetét. Amaz a magyar nemzet születésnapja volt, emez pedig keresztelője. És valamint a keresztség eltörölhetetlen jelt nyom az ember lelkébe, mely örökké megmarad, ugy az 1848. április 11-én szentesitett törvények betüit sem törölte le a nemzet lelkéről az a rendelet, melylyel e törvények az akkori zivataros idők közepett visszavonattak annál kevésbé, mert azok később és véglegesen alapkövei lettek a szabadságnak.

Nem akarunk ez alkalommal rekriminaciókba bocsátkozni és nem szándékunk az ellenzék magatartását elbirálni, csak sajnálkozni tudunk a felett, hogy ezen szép ünnepségen is széthuzott a magyar ahelyett, hogy egy szivvel és egy lélekkel ünnepelt volna koronás királyával.

És én, midőn lélekben leborulok a legendás idők hőseinek emlékezeténél és könnyes szemekkel térdelek sirhantjukra, tőlük honszerelmet tanulni, imám az égbe száll és zokogó szivvel kérem az Istent nemcsak arra, hogy áldja meg a királyt, hanem arra is, hogy szent kegyelmével adja meg érnünk azt az időt, midőn nem lesz visszavonás magyar és magyar között. Mig ez be nem következik, addig fájó szivvel leszünk kénytelenek megvallani, *hogy nem boldog a magyar.*

Április 11.

— Az 1848-diki törvények ünneplése. —

Debreczen, 1898. április 12.

A husvéti zsolozsmák közé, melyeket Isten dicséretére elzengtünk, belevegyült nemzeti ünnepünk örömrivalgása.

Debreczen és Hajdumegye törvényhatóságai ma ünnepelték a 48-as törvények ötvenéves évfordulóját.

Az áprilisi szélvész nemzeti szinü lobogókat lengetett és a harangok zugtak: hirdetvén a kettős ünnepet, az istenit és a nemzetit.

Kár, hogy a rossz idő elrontotta a nemzeti ünnep külső fényét, mely igy csak a két törvényhatóság közgyülési termébe szorult. Ugyanis a borus égből sürü cseppekben hullott a hideg eső és az áprilisi szélvész ugyancsak rázta az ablakrámákat. És ebben a fölötte barátságtalan, szélvészes esős időben egymásután gördültek a kocsik délelőtt 10 órakor a vármegyeház székháza elé, egy órával később pedig a városháza elé szállitván a törvényhatósági bizottsági tagokat és a vendégeket. Láttára a daliás, sok diszruhás alaknak az elmult idők szép emlékei elevenedtek meg. A milleniumi diszközgyülés óta ennyi fényes diszmagyar öltönyt még nem láttunk együtt.

A vármegye és a város diszközgyülésein képviselve volt mindkét törvényhatóság testületileg, az egyházak, az állami hivatalok, egyletek, társulatok, a tizenhárom öreg honvéd a hagyományos egyenruhában.

. . . És mig az áprilisi szélvész végigzugott a főteren és kövér esőcseppek kopácsolták az ablak-táblákat, a közgyülési termekben a hazafias lelkesedés lángja gyult ki az arczokon és ahányan voltak annyian kiáltották:

Eljen a haza!

Éljen a király!

Kiküldött tudósitónk a két közgyülésről és a lakomáról a következőkben számol be:

A vármegyénél.

A diszruhás hajduk álltak sorfalat a vármegyeház kapualjában.

Tiz órakor már megtelt a közgyülési terem. A tekintetes vármegye urai a lucskos idő daczára parádésan jöttek el. És olyan jól festett délczeg termetükön az ékes mente, a ragyogó diszöltöny, a csillogó kard, hogy Bocskay ő kegyelme a régi képrámából megelégedetten pillanthatott végig az ő ivadékain. Mintha integetett volna vastag szemöldökével.

— Igy szeretlek én titeket, hajduk!

Ha kiszállott volna a képrámából, bizony zavar támad, hogy hová is ültessék, hiszen olyan telistele volt a terem, hogy egy gombostüt sem lehetett volna eldobni.

De Bocskay ott maradt a falon és a közgyüléssel együtt várván hallgatta azt a remek ünnepi szónokot, akinek a hangja folyton a fülembe cseng:

. . . . Ekkor a nemzet szabad lett.

Milyen csodálatos érzés nyilallott a szivünkben e szavainál, amelyeket olyan jelentősen, olyan remegtetően mélységes érzéssel tudott hangsulyozni.

Ekkor ugy rémlett, mintha Bocskay nyugtalankodnék a rámában. Fáj neki valami. Talán az fáj neki, hogy a hajduk nem jöttek el valamennyien. Nincsenek itt, mikor a szabadságot ünnepeli a magyar az ő koronás királyával. Ez fájt most a mi lelkünknek.

Nem felejtjük el ezt a közgyülést. A szivünkbe véste az emlékét az aranyszáju szoboszlai pap. . . .

Dégenfeld József főispán, akit lelkes éljenzéssel üdvözöltek, mikor a terembe lépett, tiz órakor nyitotta meg a közgyülést.

Az elnöki asztalt méltóságok és a két törvényhatóság első tisztviselői ülték körül: a tiszántuli ev. ref. egyházkerület ősz püspöke Kiss Áron. Széll Farkas a kir. tábla helyettes elnöke, Pongrácz Jenő kir. főügyész, Rásó Gyula kir. tanácsos alispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Zsigmond Sándor enperes, egyházmegyei főjegyző, a vármegye diszközgyülésének ünnepi szónoka állásának jelvényével, palástosan. A többi sürü szék-sorokat a városi tisztikar és törvényhatósági, bizottság tagjai, az egyházak biróságok vasuti üzletvezetőség, posta, pénzügyigazgatóság, tanintézetek, különféle hivatalok, kamarák, egyletek képviselői és a vármegyei urak lepték el. Nem hiányoztak a nagy ünnepről az öreg honvédek sem, vérrel megpecsételői az 1848-diki vivmányoknak.

Az elnöklő főispán nehány találó szóval nyitotta meg a közgyülést, jellemezvén az 1848-diki korszakalkotó törvények fontosságát és hálát adva Istennek, hogy a magyar nemzet koronás királyával együtt (viharos éljenzés) ünnepelheti azok szentesitésének ötvenedik évfordulóját. Ezzel átadta a szót a felkért ünnepi szónoknak

Zsigmond Sándornak.

A szoboszlaiak „aranyszájunak“ nevezett papja egyikét aratta ma legszebb szónoki sikereinek. Előadásának heve gyujtott mint a kohóból pattogó szikra; beszédének formai szépsége gyönyörbe ringatott, mint egy remek virágos kert. E szónoklat valóban méltó volt a lélekemelő ünnephez. Zsigmond Sándor csaknem három negyed óráig beszélt s a figyelem iránta nemhogy lankadt volna, de lépésről-lépésre, mondatról-mondatra jobban magával ragadta hallgatóit, kik lelkes, hosszantartó eljenzésben és tapsban törtek ki, midőn kevéssel 11 óra előtt szónoklatát befejezte.

A közgyülés azzal honorálta a remek beszédet, hogy *Rásó* Gyula alispán inditványára elrendelte a főispáni megnyitó beszéddel együtt való jegyzőkönyvbe igtatását, kinyomatását és a közgyülés tagjai közt szétosztását.

Miután Rásó Gyula köszönetet mondott a megjelent vendégeknek az ünnepély

TÁRCZA.

Aggodalmak.

Irta: **Murai Károly.**

A feleségem összetette a kezét és könyörgő hangon ismételte:

Eredj a profeszorhoz.

A gyerekek pedig akik az anyjuk zimánkodásainak tanui voltak s akik bajt sejtettek, sirva mondták:

— Tata kérem, menjen a profeszszorhoz!

Minekutána pedig régi hüséges cselédünk sem kart kimaradni a konczertből, hát ő is megszólalt:

— Nagyságos ur, csókolom a kezét, tessék elmenni a profeszorhoz!

Igy történt azután, hogy az nap délután három négy óra között csakugyan megjelentem a professzornál, aki igen komoly ábrázattal fogadott és aki ünnepélyesen felszólitott, hogy mutassam meg neki a nyelvem. Rendkivül véressszemei lehettek, mert vagy tiz lépésnyi távolságból leolvasta a nyelvemről hogy mi bajom, ami ellen azután kanalas orvosságot irt. Végül pedig fölszólitott, hogy négy nap mulva okvetlen látogassam meg, mert hát a nyelvtudományozást folytatni szeretné, még pedig ami igen természetes, az én érdekemben.

Mikor a professzortól a reczepttel távoztam s a második utczába bekanyarodtam, az öreg doktor döczögött felém. Hatalmas vörös arcza és vörös orra, hogy meglátott, még derültebbé vált s egy szeretetreméltó, vidám lump czimbora hatását tette. Amint elkaptam a kezét nyomban panaszkodni kezdtem a nyavalyám miatt; él elmeséltem neki hogy milyen vérceszemei vannak a profeszornak. És megmutattam a reczeptet, amit kaptam. Az öreg ur, akit hosszu tapasztalat kisért az orvosi pályán, dühösködni kezdett és kereken kijelentette, hogy az influenzának — no mert hát influenzás voltam — egyetlen egy jó és biztos orvossága van s ez a konyak.

— Drága öcsém: — mondá az öreg — ne csináltass te semmiféle orvosságot és hadd abba a kanalazást.

— Ha reggel fölkelsz, igyál egy pohár konyakot s ha véletlenül két pohárral öntesz magadba annál jobb. A délelőtt folyama alatt, ha zavarba jössz és nem tudod mit csinálsz, veddelő a konyakos üveget s könyv nélkül hörpints belőle egyet. Arról pedig ne feledkezzél meg, hogy ebéd előtt és ebéd után egy-két pohárka konyak, ha mindjárt szilvorium is, igen egészséges ital. Délután nem kell ugyan folytonosan snapszozni, de ha az influenza nem akar békén hagyni, a világért se feledkezzél meg róla. Egyszóval csak konyakot, mindig konyakot s ez kisérjen téged az ágyba is, ha éjjeli nyugalomra térsz.

Mikor haza tértem, az asszony nyomban azzal fogadott, hogy voltam-e a professzornál? És mód fölött nagy öröme támadt, hogy csakugyan megvizsgáltattam a nyelvem. Ettől a percztől kezdve már nem féltette az életemet s mohó készséggel készitette elő a konyakos üveget, mert hát az öreg orvos tanácsát a professzor szájába adtam s a reczeptről, amely keserü orvosságról szólt, hallgattam. A fejét ugyan meg megcsóválta és csudálkozott is, hogy a professzorok a természetes gyógymód felé kezdenek hajolni, de azért föltétlenül hitt a konyak gyógyitó erejében, mert hát a profeszor mondta.

Ettől az időtől kezdve aztán vigan folyt a konyakozás és pedig annál is inkább, mert azt akartam, hogy az influenzától minél hamarabb megszabaduljak. Ugy okoskodtam, hogy hamarosan el kell fojtani és nem engedni időt arra, hogy a méregfoga kinőhessen. És amint erre gondoltam, a konyak-gyógymód valósággal extázisba hozott. Mégis csak más ez, mint a közönséges kura, amivel orvosság jár. Az ember szabad, független és olyan adagokat szed be, amilyen neki tetszik és akkor, amikor kedve tartja; itt nem irják elő, hogy minden két órában egy kávéskanállal vegyen be s hogy az üveget gondosan fölrázza. Ah, mégis csak derék és okos ember az az öreg doktor.

A harmadik vagy a negyedik napon, mikor a bajom még mindig nem enyhült, a feleségem azzal az alázatos kérdéssel állt elő, hogy vajjon gondolt-e a profeszszor a konyak-gyógymód következményeire? Mert hát az valószinü ugyan, hogy a bajból kilábalok, de az megint más kérdés, hogy az orvosság nem viseli-e meg az idegeimet? Elvégre három vagy négy nap alatt öt üveg konyak, nem épen kis mennyiség.

Megdöbbentem és határozottan kétségbevontam, hogy az orvosságból ennyi

fénye emeléséért, a közgyülés a főispán éltetése mellett véget ért.

A városnál.

Csuf idő volt ez, ünnephez egyáltalán nem illő. A természet, mintha csak meg akarta volna próbálni hazafiságunkat. Szembeszálltunk vele. Debreczen társadalmának szine-java ott találkozott a városházának abban a nagytermében, a melynek falaihoz annyi helyi történelmi emlék füződik.

A karzaton, melyet nemzeti szinü és a város kék-sárga szineit viselő drapériával vontak be előkelő hölgyeket láttunk.

Mozogni sem lehetett a teremben. Csillogó diszruhás alakok ülték körül az elnöki asztalt iv alakban.

A vármegyeház deputációja szemközt ült a tekintetes tanáccsal.

A jelenvoltak száma nagyobb volt mint a megyeházán, mivelhogy a terem is tágasabb a városházán, mint amott. Csak a függetlenségi párti városatyák hiányoztak, akiket párt megállapodás tiltott el a megjelenéstől. Az öreg honvédek azonban ide is eljöttek és mindenki tiszteletteljesen hajlott meg előttük.

Gróf Degenfeld József főispán örömmel üdvözli e rendkivül nevezetes alkalommal összehivott közgyülést. Azért mondja rendkivülinek, mert e napon nem csak mi debreczeniek, de az egész ország, az egész nemzet s a nemzettel együtt a király is ünnepel. Hosszantartó lelkes éljenzés zugott fel, ahogy a főispán a királyt emlitette. Majd felkérte *Komlóssy* Arthur főjegyzőt ünnepi beszéde megtartására.

Komlóssy Arthur

beszéde, melyet nemes hévvel adott elő igy hangzik :

Méltóságos Gróf Főispán Ur!
Tekintetes Bizottsági Közgyülés!
Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!

Az 1848-dik év minden magyar ember szivében olyan oltárt emelt, melyen a szabadság és honszerelem olthatatlan lángja ég.

Ez örök tüzparázsnak első szikrája, e szivnek első dobbanása pedig *márczius 15-ike vala.*

E napot, a *szabadság, egyenlőség és testvériség* szent napját megünnepli a magyar nemzet, mig egyetlen tagja él a földtekén nem várva sem utasitást, sem törvényt. Megünnepeltük ez évben is az 50-dik évforduló napon — széles e hazában, lelkesedéssel, fényesebben mint egyébkor — s büszke önérzettel tölti el kebelünket, midőn rámutathatunk, hogy megünnepeltük itt Debreczen városában is, a sziv belső érzelmének, valamint a külső jeleknek egyaránt fenséges megnyilatkozásai által. — S ez ünneplésről nem maradt el egyetlen hü fia sem e magyar hazának! Kit pedig elhárithatlan akadályok gátoltak a megjelenésben, szive s lelke szerint az is velünk ünnepelt. Mi Debreczenben megünnepeljük márczius 15-dikét mig élünk s megünnepli azt az egész magyar nemzet — ha annak megünneplése soha nem igtattatik is törvénybe, mert hiszen e napnak jellegét épen az adja, az állapitja meg, hogy pillanatnyi életének dicső eseményei folytán *történelmi fényes nappá, ünneppé* — a nemzeti közérzületből önként fakadt együttes akarat magasztositotta fel.

S itt most már elérkeztünk azon határvonalhoz, a midőn csaknem kinálkozik a kisértés, összehasonlitást tenni az 1848-ik év e hajnalhasadása, *márczius 15-ike s* a napsugár által bearanyozott, a törvényesség éltető melegétől áldásossá lett másik nap, *1848. április 11-dike között,* mely utóbbit országunk fő- és székvárosában, a törvényhozás egyesült faktorai, a magyar országgyülés főrendi és képviselőháza, koronás királyunk ő Felségével együtt, mint nemzeti ünnepet — ma igtatnak törvénybe ; s e törvénybe igtatásnak nagy jelentőségü tényét országszerte ma ünnepli a magyar nemzet mindenütt.

Nem összehasonlitást, nem egymással szembeállitását kell kivánnunk az 1848-iki dicső napoknak, hanem mindegyiknek, mint történetünk egy-egy diszkövének saját értéke szerint méltatására kell törekednie minden igaz magyar hazafinak.

A nemzet hő óhajtásai teljesedésbe mentek az 1848-ik évi XXXI. czikkben megalakitatott törvények által, a melyeket V-ik Ferdinánd magyar király ugyanazon év Szentgyörgy hó 11-dik napján — tehát ma 50 éve — királyi pecsétjével megerősitve és sajátkezü aláirásával ellátva — szentesitett ; ellenjegyezte Batthyány Lajos gróf, az első magyar felelős miniszteriumnak elnöke.

E napra — irja egyik történettudósunk — *V-ik Ferdinánd* király a királynéval, *Ferencz Károly* s ennek fia : *Ferencz József* presumptiv trónörökösök kiséretében maga is Pozsonyba érkezett.

Ezen körülmény, hogy a törvények szokásos sanctiójára a király személyesen megjelent, és nem mint néha történt, a dynastia más valamely tagja által helyettesitte magát, különösen nagy örömöt okozott. Hogy pedig a királylyal együtt még a trónhoz legközelebb álló két főherczeg is megjelent, még inkább növelte a lelkesedést és a dynasztia iránti bizalmat, mert a két presumptiv trónörökös részvétele mintegy a jövőre nézve is szentesiteni látszott az uj törvényeket. Nem csoda ennélfogva, ha az öröm és lelkesedés oly zajos kitörésével üdvözöltetett megérkeztekor a király és kisérete, minőt még kevés fejedelem tapasztalt a maga népétől.

Április 11-én minden örömben és fényben uszott Pozsonyban ; a nagy hivatását véghezhitt utolsó rendi országgyülést nagy pompa közepette rekesztette be s az uj törvényeket óriási lelkesedés mellett erősitette meg a király.

Ez ünnepélyes aktuson teljesité először a miniszterelnök, gróf Battyhány Lajos azon nagy hivatását, melyet akkorig az udvari kanczellár szokott végrehajtani. A király által szentesitett törvényczikkelyek ünnepélyes átadása kitörő lelkesedés zajában folyt le. A király és István nádor szivből jövő magyar beszédei fölemelő és megindító hatással voltak. A király a megerősitett törvényczikkeket

---

fogyott volna el. Inni ugyan minden elképzelhető alkalommal ittam, de annyi mégis csak bajosan csuszott le a torkomon. Az asszony erre azzal felelt, hogy az üres üvegeket elém rakta és bus arczczal nézett rám. Persze, a bizonyiték döntő volt s én meghajoltam. Ki is jelentettem nyomban, hogy a könyv nélkül való ivásnak vége szakadt. Az ember azt hiszi, hogy egy-két kortyot nyelt le és legalább is két pohárnyit hörpentett ki az üvegből, mely türelmes és nem tiltakozik. Igy történt aztán, hogy a konyakot ez időtől kezdve pohárból ittam, de megfelelően az orvosi utasitásnak, ami a gyakoriságból s a sürü ismétlődésből állt.

A láz természetesen csökkent, a fájdalmak elsimulni kezdtek s a nyomott hangulatnak nyoma sem maradt. A gyógymód határozottan fölemelőleg hatott rám. A szemeim csillogtak, jó kedvem fütyölésben, meg dudolásban tört ki s a legvigabb gyöngélkedők közé tartoztam. Éjjelenkint pedig ugy aludtam, mint a gyermek.

Néhány nap múlva az asszony megint egy csomó üres üveget tett elém s azt mondta, hogy a családi katasztrófa — ezekkel az üvegekkel veszi kezdetét. A ki ennyit iszik, az föltétlenül iszákos ember. Az nem gyógyitja, hanem gyilkolja magát. Az ilyen ember életének nem az influenza, hanem a delirium tremens vet véget. És ha a professzor ilyen arányu ivást rendelt, akkor az a professzor egyszerü emberirtó, a kit börtönbe kellene csukni.

Az asszony föllépése igen erőteljes volt s igy elhatároztam, hogy az influenzának rendes lefolyást engedek. Tartson addig, ameddig neki tetszik, de az orvossággal nem élek vissza. Ezzel egyidejüleg orvosi könyveket szedtem elő és arról kezdtem olvasgatni, hogy a pálinkaivás következményei milyenek. A mit pedig olvastam, az borzasztó volt. Egész éjszaka nem tudtam aludni s a rémképek még másnap is gyötörtek. A feleségem persze kiváncsi volt, hogy mit olvasok oly mohón s igy ő is átolvasta a pálinka pusztitásáról fejezetet, a minek a következménye az volt, hogy sirásra adta a fejét. Fantáziája kiszinezte a dolgot s mihamar az elzüllés utján látott, soványan, kiaszottan, amint a rendőrök szednek föl az utczáról s a kórházba visznek, ujjongásai mellett az inasgyerekeknek. Az ő keserves sirása olyan hatással volt a gyerekekre, hogy azok is pityergésbe kezdtek és „szegény tata, oh szegény tata“ kiáltásokkal rohantak hozzám.

Már ekkor keservesen megbántam, hogy a professzor reczeptjének nem vettem hasznát s hogy az öreg doktor tanácsa után olyan meggondolatlanul mentem. Határozottan érezni kezdtem, hogy emlékező tehetségem hanyatlani kezd, hogy karjaim és kezeim reszketősek lesznek és hogy a szemeim meggyöngültek. Igen ám, de az influenza ujból gyötörni kezdett s a megkezdett gyógymóddal nem meřtem szakitani. E helyett még kisebbre szabtam az adagokat és ezeket is csak akkor vettem be, miker az asszony nem látta. Azután vigasztalni kezdtem magam. Az ördögbe is, az a három-négy pohárka konyak, amit egy nap elfogyasztok, mégsem lesz olyan gyilkos méreg. Ennyi italt más ember is elfogyaszt s mégis egészséges. Eszembe jutott az öreg apám, aki mindennap két liter bort és öt pohár szilvoriumot ivott és kilenczven esztendős korában halt meg. Akkor is csak azért, mert vonatösszeütközés történt és mert abban a kocsiban ült, amelyik izzé porrá tört. Bármenynyire vigasztaltam is azonban magam, az aggodalom pedig tovább gyötört és pedig ugyanyira, hogy elmentem a professzorhoz és mindent bevallottam neki. A professzor megint megnézte a nyelvem és megint reczeptet irt, kijelentve, hogy nyomorultul elpusztulok, ha tovább is oly nagy mértékben iszom a konyakot, mint eddig.

— Hallatlan a dolog — szólt összecsapva kezeit. Tizenegy nap alatt tizenhat üveg konyak!

A reczeptet természetesen megcsináltattam s a keserü orvosságból minden két órában pontosan bevettem a két kanál orvosságot, teljesen szakitva a gyilkos konyakkal. A feleségem ettől a percztől kezdve megnyugodott és azt mondta, hogy derék, becsületes családapa vagyok. Am ha megnyugodott és elismerőleg nyilatkozott is, a bánat, a mely szép arczára borult, nem akart lesimulni. Amint multak a napok, azt kellett konstatálnom, hogy mindegyre szomorubbá válik s hogy titokban még sirdogál is ; olykor-olykor, s ha azt gondolta, hogy nem gondolok vele, hosszasan, bánatosan nézett rám, sóhajokat eregetve. Aggodalom, mélysé-

kedves öcsének, István főherczeg nádornak s általa az egész nemzetnek királyi szavával erősitve, azon kijelentéssel adta át, hogy hiv magyar nemzetének szivből kivánja boldogságát, mert abban találja fel a magáét is és népe hüségében leli szive legfőbb vigaszalását.

A törvényeknek eredeti irott, vörösbársony kötésü példánya az országos levéltárban elhelyeztetvén, az ország czimeres pecsétjével V-dik Ferdinánd király és gróf Batthyányi Lajos miniszterelnöknek szintén sajátkezü aláirásaival ellátott nyomtatott szövegü zöldfedelü törvénykönyvek valamennyi törvényhatósághoz csakhamar szétküldettek. Debreczen szabad királyi városunkhoz 1848. április 23-án érkezett még a hivatalos eredeti példány a következő miniszterelnöki leirattal: 267. Debreczen város tanácsának. A közelebbi országgyülésen alkotott törvényeknek hiteles példányát a város tanácsának hivatalos használat végett ezennel átküldöm Pest, április 19-ikén 1848. Gr. Batthyány Lajos miniszterelnök. E leiratra az elintézés következőleg jegyeztetett fel: „kihirdettetett a Törvény[:] Április 25. 1848". E törvények megannyi tündöklő csillagai alkotmánytörténetünk égboltozatának s s méltók arra, hogy ma, szentesittetésük 50-ik évforduló napján itt e gyülésteremben, e diszközgyülés szine előtt ismételve elsoroltassanak.

Az I-ső törvényczikk Dicsőült József nádor emlékének törvénybe iktattatása.

A II-ik t. cz. István főherczegnek Magyarország nádorává választásáról szól.

A III-ik t. cz. a független magyar felelős minisztérium alakitásáról. Magyar miniszterelnökké gróf Batthyány Lajos 1848. márczius 17-én neveztetvén ki, ugyanő megbizatott a minisztérium alakitásával s az ő előterjesztése folytán az egyes miniszterek kinevezését a király 1848. ápril 7-én irta alá s miniszterekké lettek: Ő Felsége személye körüli és Ausztriával érintkezési tárgyakban külügyminiszter: *Herczeg Eszterházy Pál.* Belügyek minisztere: *Szemere Bertalan.* Országos pénzügyminiszter: *Kossuth Lajos.* Közmunka és közlekedési eszközök és hajózás minisztere: gróf *Széchenyi* István. Földmüvelés, ipar és kereskedelem minisztere: *Klauzál* Gábor. Vallás-, és közoktatásügyi miniszter: Báró *Eötvös* József. Igazságszolgáltatás és kegyelemügyi miniszter: *Deák* Ferencz. Honvédelemügyi miniszter: *Mészáros* Lázár ezredes. Áldott legyen e jeles férfiak emlékezete!

A IV-ik tcz. Az országgyülés évenkénti üléseiről.

Az V-ik t.-cz. Az országgyülési követeknek népképviselet alapján választásáról. E törvény különösen fontos a városokra nézve, melyek ez által emeltettek fel az őket méltán megillető helyre és a törvényhozási jogok gyakorlásába teljesen bevezettettek. Debreczen város, mely addig a királyi városokkal együttesen egy szavazattal vett részt az országgyülés tanácskozásaiban, egyszerre az ország második városának törvényileg ösmertetett el, amennyiben Pest városa után, mely 5 képviselőválasztására nyert jogot, közvetlen Debreczen jő 3 képviselőjével egyedül a többi városok felett. 1848. május havában ejtetett meg városunkban népképviseleti alapon az első választás e törvény folytán s az I-ső választókerületből Tar Károly, a II-ik kerületben Komlóssy Imre s a III-ikban Farkas Károly lettek első képviselőkké megválasztva.

A VI-ik t.-cz. Az 1836. XXI. a részeknek az anyaországhoz visszacsatolásáról szóló t.-cz. végrehajtását rendeli el.

A VII ik t.-cz. Magyarország és Erdély egyesitéséről.

A VIII-ik t.-cz. A közös teherviselésről.

A IX ik t.-cz. Az urbér, robot és dézma eltörléséről.

A X-ik t.-cz. Az összesités, legelőelkülönités és faizásról.

A XI-ik t. cz. Azon ügyekről szól, melyek eddig a földesuri hatóság által intéztettek.

A XII-ik t. cz. Az urbéri kárpótlásról.

A XIII-ik t.-cz. A papi tized megszüntetéséről.

A XIV-ik t.-cz. A hitelintézetről.

A XV-ik t.-cz. Az ősiség eltörléséről.

A XVI-ik t.-cz. A megyei hatóság ideiglenes gyakorlásáról.

A XVII. t.-cz. A megyei tisztválasztásokról.

A XVIII-ik t.-cz. A sajtótörvény.

A XIX-ik t.-cz. A magyar egyetemről.

A XX-ik t.-cz. A vallás dolgában.

A XXI-ik t.-cz. A nemzeti szinről és ország czimeréről.

A XXII ik t.-cz. A nemzeti őrseregről.

A XXIII-ik t. cz. A szabad királyi városokról. E törvényczikk a sz. kir. városok szervezetéről, tisztikar és képviselőtestületi tagok választásáról, a tanács és közgyülésről szól.

A XXIV-ik t.-cz. A községi választásokról.

A XXV-ik t.-cz. A Jászkun kerületekről.

A XXVI-ik t.-cz. A Hajdu kerületről. E fényes multu municipium az 1876. XXXIII. t-cz. által alakittatott át Hajdu megyévé, — mely testvértörvényhatóságnak képviselőit itt körünkben üdvözölhetjük.

XXVII-ik t.-cz. Fiume és Buccari szabad kereskedési kerületekről.

A XXVIII-ik t.-cz. A nádori méltósághoz kötött hivatalokról.

A XXIX-ik t.-cz. Az ország közhivatalnokairól. E törvényczikk egyetlen szakasza a magyar birói karnak függetlenségét biztositja, midőn igy szól: A törvény utján kivüli elmozdithatlanság egyedül az igazság szolgáltatásával megbizott birói hivatalokra szoritttatik.

A XXX-ik t.-cz. A felelős miniszterségnek a közlekedési tárgyak iránti teendőiről.

S végre a XXXI-ik t.-cz. A szinházakról szóló törvényczikk, mely a sajtószabadság elvének megfelelőleg a szinmüirodalmi termékekre vonatkozólag az előleges czenzurát eltörli.

Ezen törvények képezik azon rendithetetlen alapot, melyhez a magyar nemzet, szentesittetésük napjától, 1848. április 11 ikétől kedve, létfentartása iránti ösztönétől vezéreltetve, oly szivósan, oly elszánt kitartással ragaszkodott. Nagynevü történetirónk, *Horváth* Mihály is igy kiált fel örökbecsü müvében egy helyütt: „*1848. április 11-én tünt fel a nagy nap, mely a hosszu, nemes küzdelmek, buzgó s álhatatos törekvések nagyszerü eredményeire feltette a koronát!*"

Mélyreható, meggyőző igazságot tartalmazó szavak ezek, oly ajkakról elszállva, melyek ugyanakkor a számüzetés keserü kenyerét ették.

De hiszen magunk is tudjuk mindannyian, hogy e most felsorolt törvényeken épült fel alkotmányos életünk uj korszaka, mindnyáján tudjuk és hálásan érezzük, hogy e törvények nyujtották a vezérfonalat azon isteni munkához, melyet a haza bölcsének: *Deák* Ferenczenek köszönhetünk, s mely százados küzdelmek után a félreértéseket elháritva, a fájó sebeket behegesztve: *a magyar nemzetet és szeretett királyát egymással kibékitette!*

Hogyne ünnepelnénk mi e napot lelkes odaadással, honfiui nemes érzéssel!?

Hiszen ha e szentesités után jöttek is szomoru időszakok, ha félretétettek törvény és nemzeti jogok: nem é fölemelő látvány az, hogy emez, elődje által szentesitett törvények erejét, fennállását most, 50 év mulva, a fenkölt szellemü, dicső utód, ki habár önmaga Szent István koronájának 3 évtizedes viselése alatt, az ország alkotmányát és törvényeit királyi esküjéhez hiven mindig megtartotta, — most ujabb törvénybeigatás által megerősiti; az 1848-ik évi törvények szentesitésének napját, április 11-dikét pedig a mai napon, a félszázados évforduló napján:

„*nemzeti ünneppé nyilvánitja!*"

A magyar nemzet mindig akkor volt legboldogabb, ha együtt érzett koronás királyával; miként ne volnánk boldogok tehát e mai napon, amidőn tudjuk, hogy Felséges Királyunk magyar fő- és székvárosában, Budapesten, a törvényhozás két testületével, tehát a Magyar haza, a Magyar nemzet igazi, jogos és törvényes képviselőivel együtt ünnepel, együtt örvendez és az 50 év előtti dicső törvényalkotásokat legalkotmányosabb uralkodói bölcsességével ünnepélyes alakban ujólag megerősiti, megszentesiti.

S hogy költői vonatkozásu szavakkal adjak befejezést beszédemnek:

„Hármas bérez övezi imádott hazánkat,
Nemzeti lobogónk hármas szinben ragyog,
S ez talán régibb mint a világ,
Hogy: három a magyar igazság!"

Fenkölt érzelmeink közepette kérem tehát Önöket, kiáltsanak velem szivből fakadó „*éljen*"-t e *három* magasztos eszmére:

Éljen a Magyar Haza!
Éljen a Magyar Nemzet!
Éljen a Magyar Király!

A szép beszédnek Gróf Degenfeld József főispán a jegyzőkönybe igtatását és kinyomatását inditványozta, amit határozattá is emeltek.

Simonffy Imre polgármester köszönetet mondott a közönség megjelenéséért s ezzel a város ünnepi diszközgyülése is véget ért.

---

ges aggodalom sirt ki a szemeiből s egyike lett a szomoru, a kétségbeesett asszonyoknak. Ez az állapot mód fölött megijesztett s arra gondoltam, hogy betegségem aggasztóva vált s hogy betegségem aggasztóvá vált s hogy végórám közeleg. Ő már bizonyvsan tudja, hogy a katasztrófa mindegyre közeledik s hogy rajtam immár nem segit semmi.

Többször elhatároztam, hogy őszinte nyilatkozatra birom és kivallatom. De mindannyiszor visszarettentem, ugy okoskodván, hogy miért is tudjam én is bizonyosan a könyörtelen valót? Ezek az aggodalmas napok pedig elég hosszura nyultak és szerencsétlenné tettek mindkettőnket. Oda jutottam, hogy titokban már én is könyeztem, elsiratva életemet, amelynek bizonyára az influenza vet véget.

Ekkoriban történt, hogy az asszony egyszer csak a nyakamba borult és zokogva szólt:

— Az én boldogságomra, a gyermekeink boldogságára kérlek és esedezem — hadd el a konyakivást.

Mondani se kell, hogy rettenetes nagyot néztem és hogy a kimagyarázások megtörténtek, aminek a révén azután kisült, hogy a János inas még mindig lopta a konyakot, mikor én már egyáltalában nem ittam. Hogy ez a rengeteg mennyiségü ital azért fogyott el, mert ő dézsmálta. És hogy a feleségem azt hitte, hogy titokban, suttyomban még mindig én iszom azt, ami a János torkán csurgott le csodálatos mennyiségben.

Társas ebéd.

Az ünnepély a zöld asztal után a Bika disztermében teritett fehér asztaloknál folytatódott. Városi és megyebeli urak körülbelől kétszázan gyültek össze társas ebédre, amelyet Millöcker üzletvezető kitünően szervirozott. A társadalom színétjavát láttuk együtt ezen a banketten. Az asztalfőn gr. Degenfeld József főispán ült, a két püspök, Kiss Áron és dr. Wolaffka Nándor között. A főispán mondotta az első felköszöntőt a királyra, melyet a társaság állva hallgatott meg. *Simonffy* Imre polgármester a kormányt és annak fejét br. Bánffy Dezső miniszterelnököt, *Lengyel* Imre egyházmegyei gondnok a főispánt, *Oláh* Károly tanácsnok Hajdumegye közönségét és Rásó Gyula alispánt, *Weszprémy* Zoltán Debreczen városát és Simonffy Imre polgármestert, *Kiss* Áron püspök Zsigmond Sándort, *Wolafka* Nándor a másik ünnepi szónokot Komlóssy Arthurt, *Zsigmond* Sándor a haza polgárainak egyetértését, *Rásó* Gyula a birói kart és Széll Farkast, *Komlóssy* Arthur dr. Wolafka Nándor köszöntötte fel.

A társaság lelkes ünnepi hangulatban ½5 óráig maradt együtt a Rácz Károly régi jó magyar nótái mellett.

A templomokban.

A templomokban is megünnepelték az ötvenedik évfordulót. Az ev. ref. kistemplomban *Dicsőfi* József husvét első napján a feltámadásról mondott gyönyörü szép predikációjának harmadik részében a nemzeti föltámadásról szólt s azt erős vonatkozásba hozta a márczius 15-diki és április 11-diki nemzeti ünneppel. A r. kath. templomban dr. Wolafka Nándor v. püspök plebános tegnap ünnepélyes Te Deumot tartott. Reggel hálaadó istenitiszteletek voltak mindkét izr. imaházban. Tegnap d. e. 10 órakor a ref. templomok összes harangjait meghuzták s mindegyiken hatalmas zászlók lengtek.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

A főváros küldöttsége a királynál.

Budapest, április 12. Ő felsége ma délben fogadta a főváros küldöttségét. *Márkus* polgármester beszédére a király rendkivül melegen válaszolt. Meghatva emlékezett meg a szép fáklyás menetről. Végül a főváros lakosainak legszivélyesebb üdvözletét, köszönetét küldi a polgármester által.

Nagy szenzáczió Csabán.

Békés-Csaba, április 12. Városunkban rendkivüli szenzációt okoz, hogy Volkó Béla városi jegyző a kávéházban, beszélgetés közben hirtelen összerogyott és meghalt. A szerencsétlen husz év óta volt a város szolgálatában; halálát szivszélhüdés okozta.

Verespatak szerencsétlensége.

Verespatak, április 12. A zarinai mütő, melynek roppant erejü vize vagy negyven zuzómalmot hajtott, tegnap éjjel keresztül szakadt, szétrombolta az összes aranytörőzuzókat, az őrházakat, bányaműveket, magával sodorva az érczkészletet, beiszapolva a lapályokat, s koldussá téve hosszu időre a bányászattal foglalkozó nép egész tömegét. A katasztrófát a mesterséges tó zsilipjének váratlan keresztül törése idézte elő.

NAPI HIREK.

— **Zenés mise a róm. kath. templomban.** Ritka zenei élvezetben részesült az óriási közönség, mely husvét napján a róm. kath. templomban jelen volt. A vegyes énnekkar, mely más ünnepeken is emeli az istenitisztelet fényét, ez alkalomra uj erőkkel is gazdagodva, nagy ambicióval volt azon, hogy lehetőleg tökéletes előadással gyönyörködtesse az ájtatoskodókat. Az igazán dicséretes buzgalmat fényes siker koronázta. Tiszta hangvétel, élénk rhytmus, finom szinezés, egybevágó, meleg előadás tüntette ki a kitünő erőkből álló énekkart, melynek tagjai: Artimovics Antalné, Csapó Etelka, Adamek Irma, Raics Erzsike, Zivuska Mariska, Zivuska Jolán (szopránok), Koresmáros Janka, Albert Lujza, Popovics Livia, Gévay Verona, Fábián Juliska, Fehér Margit (altok), dr. Láng Sándor, Keller Sándor, Wolafka Antal, Erdélyi Ferencz, Balogh György (tenorok), Alber József, Tabak Lajos, Boross Lajos, Szendrő Sándor, Pápay János, Steinacker Sándor (basszusok). A zenét a katonai zenekar kiváló erői szolgáltatták diszkrét, tiszta játékkal, az orgonakiséretet pedig Steinacker Sándor játszotta, a nála ösmeretes pontossággal és müvészi ügyességgel. Az ünnep első napján Beliczay Gyula nagyszabásu miséjét (f. dur) adták elő, betétül pedig Gradu alér Vierling „Husvéti énekét“, zene nélkül (ala capella). — Ez utóbbiért nem csak azért illeti méltó dicséret az énekkart, mert a nagyszerü mü roppant nehézségeit egész könyüséggel győzte le, hanem azért is, mert az a la capella éneklés olyan ujitás, mi eddig a róm. kath. templomban még nem volt, melyet pedig — föltéve a mos tanihoz hasonló szabatos előadást — bizonyára máskor is szivesen vesz a közönség. Ünnep második napján Kempter dallamos dur miséjét adták elő s Vierling müvét ismételték.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt *Degenfeld* József gróf főispán elnöklete mellett ülésezett, mely alkalommal az egyes szakreferensek a megye mult havi állapotáról számoltak be a bizottságnak.

— **Ünnep után.** A husvéti ünnep is elmult, a másik nagy ünneppel, amely nemzeti lelkesedésünk emlékezetes szép örömnapja volt. Az idő ugyan nem kedvezett, de az ünnep annál bensőbb, családiasabb jellegü volt. Két napig, péntek és szombat este a szinház zárva volt. De vasárnap délután és este megtelt a szinház szorongásig. Egyéb nyilvános helyek is kongtak az ürességtől husvét alatt, jeléül, hogy Debreczen népe pátriarchalis móden családi körben ünnepel.

— **Tanitóképesitő vizsgák.** Az ev. ref. főiskolában a tapitóképesitő vizsgák április 14-én kezdődnek Dávidházy János esperes elnöklete alatt. A vizsgáló bizottságok tagjai: Zsigmond Sándor esperes, Balogh Ferencz egyházkerületi tanácsbiró és a tanári-kar.

— **Eljegyzés.** *Mandel* Ignácz kereskedő Székesfehérvárról, eljegyezte Debreczenben *Fried* Gizella kisasszonyt, *Fried* Ignácz kereskedő leányát.

— **Hitelesitő közgyülés.** Hajduvármegye tegnap tartott diszközgyülésének jegyzőkönyvét ma délelőtt hitelesitették.

— **Uj kereskedelmi ülnök.** *Igyártó* Sándor törvényszéki elnök a kereskedelmi és iparkamara ajánlatára a törvényszéknél *Berger* Henrik halálával megüresedett kereskedelmi ülnöki állásra *Bechert* Manó terménykereskedőt nevezte ki, ki a hivatalos esküt a tegnapi teljes tanácsülésen le is tette.

— **Megérdemelt kitüntetés.** Both János dr., Derecske község érdemes körorvosát Biharvármegye főispánja tiszteletbeli főorvossá nevezte ki.

— **Urvacsora osztás a fogházban.** Akik legjobban rávannak szorulva a lelki vigaszra: a rabok, azok is ünnepelnek. Husvét másodnapján *Csiky* Lajos főiskolai tanár, fogházi lelkész fog urvacsorát osztani a ref. raboknak, a fogház második emeletén lévő templomul szolgáló nagy folyosón.

— **Az Andaházy-Szilágyi örökösökhöz** Csiky Lajos hittanár az Andaházi-Szilágyi nevelő intézet helyettes gondnoka felhivást intéz, amelyben arra kéri őket, hogy az Andaházi-Szilágyi és a Nadányi családok leszármazottjait, első sorban pedig a márczius hó 16-diki gyülésen jelen volt rokonok, folyó április hó 14-én csütörtökön d. e. 8 órakor a főiskolai tanári gyülésteremben összejönni sziveskedjenek, mert épen az érdekelt családok gyermekeire nézve nagyérdekü dolgok várnak elintézésre.

— **Uj óvoda.** A Kossuth- és Varga-utczák közt elterülő városrész rövid idő mulva külön óvodát kap. Az iskolaszék a a Timár- és Cser-utczák elején lévő 8000 □ öl területü pusztatelket jelölte ki e czélra. A tanács elfogadván e javaslatot, megbizta a mérnöki hivatalt, hogy az óvoda terveit és költségvetését minélelébb dolgozza ki. A mérnökség nehány nap mulva el is készül a tervekkel. Az óvodát az emlitett üres telek cser-utczai részére épitik a rendelkezésre álló 9000 frtból.

— **Utczák fásitása.** Simonffy Imre polgármester, aki a város belterületének fásitásait vezeti, a mostani tavaszon Miklós- és Hatvan-utczán rendelt el legnagyobb arányu fásitást. Mindkét utczán a kuttól lefelé a kocsiut burkolat két oldalán egymástól 17 méter távolságra egy-egy sorfát ültetnek.

— **Szökés meghalt csecsemővel.** Ritkán üldöz a rendőrség olyan szökevényt, mint a milyent szombaton kergetett. Prack Hugó papucskészitő azt a jelentést tette a rendőrségnél, hogy 22 éves cselédje a derecskei származásu Kalmár Julis nála gyereket szült, de a gyerek megvan halva, az anya állitása szerint halva született s mikor az anyát a szülészeti klinikára akarta küldeni, — meghalt gyermekkel együtt — megszökött. Azt hiszi, hogy Derecske felé vette az utját. Egy rendőr és Prack Hugo utána iramodtak a gyermekágyas leánynak s a Homokkertsoron el is csipték. Szentpály Benő kerületi orvos megvizsgálta az uj szülött hulláját. Külerőszak nyomait nem találta rajta, — de kétségtelenül megállapithatónak tartja, hogy a gyermek élve született. A gyanus esetet tehát áttették az ügyészséghez, az anyát pedig a bábaképezdében helyezték el egyelőre.

— **Öngyilkosság.** Husvét első napján Tóth István nevü napszámos a kossuth-utczai temetőben egy akáczfára felakasztotta magát. Mire a csősz észrevette már meg volt halva.

— **Debreczeniek a Balkánon.** A debreczeni dalegylet konstantinápolyi utja iránt nem csupán helyben, de vidéken is nagy érdeklődés nyilvánul. Márk Endre elnökhöz naponként tömegesen érkeznek a tudakozódó és részvételt jelentő levelek. Ujabban a konstantipolyi olasz és franczia gyarmatok kérték fel az egyletet, hogy helyiségeikben jótékonyczélu előadást tartson. Dalosaink persze szivesen teljesitik a kérelmet. Szófiában a sajtó csinálja mellettök a legjobb propagandát s a széles mederben megindult mozgalomnak

Gorovi Adolf, városunk szülötte, az ottani német kereskedelmi muzeum igazgatója, a lelke, vezetője, akinek sikerült már a fejedelem és környezete érdeklődését és rokonszevét is felkelteni a debreczeni daegylet szófiai szereplése iránt. Bizton remélhető, hogy ez a hangverseny ut ujabb fényes dicsőséget szerez a koszorus daegyletnek és Debreczennek, amelynek nevétől fognak visszhangzani május havában a Balkán rózsaillatu völgyei és a Boszporus cziprus lomboktól árnyékolt partjai.

-- **Budapesti müvésztársaság Debreczenben**. Májusban, a mikor a szintársulat már tul lesz hegyen-völgyön, budapesti müvésztársaság akarja igénybe venni a szinházat hét estére. A müsorban a budapesti szinházak müvészei szerepelnek. A müvésztársaság vidéki körutját Szegeden kezdi meg. A Szeged városhoz beadott kérvényükben kijelentik, hogy jövedelmük egyrészével a Vidéki Hirlapirók Országos Szövetségét támogatják, melynek lapjai a kérvény szavai szerint a vidéki szinészetnek oly állandó és erős pártfogói két előadásból 200 forintot juttatnának a vidéki hirlapirók szövetségének.

A nemzeti ünnep.

-- Saját tudósitónktól. —

Budapest, április 11.

Ünnepi diszt öltött husvét másodnapjára az ünneplő főváros. Borongós, esős reggelre virradt a nemzeti ünnep napja, de déltájban a szél felszáritotta az utczákat. Aranyos napfény öntötte el az utczákat, melyek csaknem mind lobogó diszt öltöttek. Nemzeti szinü zászlókat lengetett a tavaszi fuvalom s az utakat és tereket, amelyeken a törvényhozás tagjai a királyi várpalotába felvonultak, az ünneplő közönség tizezrivel lepte el.

A király előtt.

Minden mozzanatában impozáns és megkapó volt az aktus a királyi várlakban. Tizenkét órától kezdve beláthatatlan sorban érkeztek a törvényhozók fogatai.

Pontban egy órakor Apponyi Lajos gr. udvarnagy jelezte a Felség érkezését. Sorban jöttek a miniszterek, zászlós urak, nyomukban pedig a Felség, a kit a trónterembe való lépésekor viharos éljenzés fogadott, a mely aztán zugott frenetikusan, még jóval azután is, hogy a Felség a trónon állott. Láthatóan kellemesen hatotta meg a Felséget ez a kitöró és szünni nem akaró éljenzés és többször kegyes fejbólintással viszonozta a rendkivül impozáns ovácziót, a melyhez foghatót a trónterem még aligha hallott.

Szilágyi beszéde.

Mélységes csendben lépett elő Szilágyi Dezső, az országgyülés két Házának müvésziesen kiállitott feliratával s meghajolva ő Felsége előtt, a következő szavakat intézte a királyhoz:

Felséges császár és apostoli király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Az országgyülés két Háza mély hódolattal jelenik meg Felséged előtt, szivből fakadó köszönetét fejezze ki azért a fejedelmi tetteért, melylyel törvényerőre emelte az országos ünnepre vonatkozó határozatunkat. Legmélyebb tisztelettel kérjük Felségedet, fogadja megszokott királyi kegyelmével az országgyülés két házának következő hódolati feliratát.

Szilágyi Dezső erre érczes hangon és kifejezésteljes hangsulyozással felolvasta a feliratot.

A király a feliratra a következőleg válaszolt:

A király válasza.

Magyar-, Horvát- és Szlavonországaim országgyülésileg egybegyült főrendei és képviselői hü ragaszkodásának biztositását különös örömmel és legbensőbb köszönettel fogadom, főleg a mai napon, mely félszázados évfordulóját jelzi azon emlékezetes és történeti fontosságu eseménynek, hogy a magyar koronám országai régi rendi alkotmányának és egész közéletének az ujabb kor követelményeinek megfelelő szellemben való átalakitását elhatározó ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi törvények, a királyi szentesitést megnyerték.

Örömmel szentesitettem azon törvényjavaslatot, melyben az ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi törvények megalkotása emlékének nemzeti ünneplése kifejezésre jutott és a melynek elhatározását a hazafiuí kegyelet sugalmazta. Mert miután megállapittatott azon mód, mely szerint a magyar koronám országai és a többi királyságaim és országaim közt létező közösügyek alkotmányosan kezelhetők és a kölcsönös védelem tekintetében a pragmatika szankczión alapuló kötelezettségek teljesitendők, valamint Magyarország és társországai között is a közjogi viszony állandóan rendeztetett, valóban az ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi törvények átalakitó hatása teremtette meg azt az alapot, melyen magyar koronám országainak ujabbkori állami léte nyugszik és melyen azoknak szellemi és anyagi fejlődése oly örvendetesen halad.

Bizom magyar koronám országai népeinek hazafiságában, valamint törvényhozóinak körültekintő és higgadt bölcseségében, hogy a létező alapon az állami intézmények tovább fejlesztése mindig oly uton fog haladni, mely az ország valódi javának és közvetlen a monárkia hatalmi állásának és tekintélyének előmozditására vezet.

E téren és ez irányban mindenkor számithatnak jóakaratom és hathatós támogatásomra.

Kérve a mindenhatót, hogy erre czélzó közös törekvésünkre legbőségesebb áldását árássza, biztositom Önöket változatlan kegyelmemről.

A Felséget beszéd-közben is ismételten megszakitotta a lelkesült éljenzés, de az ovácziő a tetőpontját akkor érte el, amidőn a királyi válasz véget ért. A föllriadó éljenzés közben Tisza Kálmán fölemelte kalpagját és meglengette. A törvényhozók, mintha csak vártak volna e jelre, valamennyien kalaplengetve éljenezték a Felséget és zugott az éljenzés mindaddig, mig csak a Felség és kisérete ki nem vonult a trónteremből.

A történeti jelentőségü mozzanat ezzel véget ért és a törvényhozók lassan oszladozni kezdtek.

A főváros diszközgyülése.

Óriási érdeklődés mellett folyt le tegnap délután 4 órakor Budapest diszközgyülése. A Lipót-utczai városház terme teljesen megtelt fővárosi bizottsági tagokkal, a karzatokon elegáns közönség, — számos hölgy — szorongott.

Márkus József főpolgármester nagyszabásu beszéddel nyitotta meg a diszközgyülést.

Ezután átadta a szót Halmos János polgármesternek, aki megtartotta fél órás szép ünnepi beszédét. Mikor beszéde folyamán a királyról kezdett beszélni, a városi bizottság tagjai felállottak és tapsoltak. A polgármester beszéde befejezésével *Rényi* Győző főjegyző olvasta fel az Ő felségének átnyujtandó feliratot, mely egyhangulag elfogadtatott.

A feliratot 100 városi képviselőből álló küldöttség fogja átnyujtani a királynak.

A fáklyásmenet.

Este hat órakor gyüléseztek a fáklyásmenet résztvevői a Városház-terén és környékén, mely kordonokkal volt elzárva. Ott voltak Budapest főpolgármestere, a polgármesterek, a fővárosi tanács tagja, az egyes kerületek előljárói, iskolaszéki tagok és a bizottsági tagok.

A fáklyások 3 csoportra oszlottak. Az elsőt a polgármesterek vezették, a másodikat Radocza János képviselő, főrendező, a harmadikat pedig, amely nagyrészt az ipartársulatok tagjaiból állott, Gundel János vezette.

Hét órakor kürtszó jelezte az indulást és ekkor kigyultak a fáklyák ezrei.

A második kürtszóra megindult a menet. Elől a lovas rendőrök teljes diszben, utánuk halad a honvéd zenekar, mely állandóan magyar darabokat játszott. Még két más katonazenekar volt a menetbe beosztva.

Mire az egész menet megindult, a budai várpalotában kigyultak az ablakok.

Bent a palotában a király az összes miniszterekkel várta a gyönyörü menetet.

A fáklyásmenet sikere mindenkit kielégitett. Remek látványosság volt, mikor a menet végigvonult a lánczhidon. A király az ablakból nézte a tündéri látványosságot és élvezettel hallgatta az ötszáz főből álló monstre dalárda énekét. A király fölhivatta a polgármestereket és köszönetét fejezte ki a szép ünnepekért.

— Szép, nagyon szép, — szólott ő felsége.

Láthatóan örült a gyönyörü látványosságnak. A király, akit egetverően éljeneztek, rendkivül szivélyesen köszöngetett az ablakból.

SZINHÁZ.

Ünnepi előadás.

1898. ápr. 11-én.

A szinlapokon már napokkal előbb jelzett diszelőadást érdeklődéssel várták kivált az előadást megelőző „Előjáték“ iránt, helyi termék lévén, volt nagy érdeklődés. Mintha a természet böles intézője maga is óhajtotta volna, hogy a kedves perczeket igérő est örömeit semmisem zavarja, az idő is megemberelte magát és a borus felhők egy intésre eltakarodtak, hogy föltárják az égbolt tiszta kékjét.

Gyült is a közönség oly számban, minő ritkaság még szinházunknál is, hol pedig részvétlenségről panaszkodni egyáltalában nem lehet. Mielőtt a függöny felgördült volna, már zsufolásig tömve volt minden hely a földszinten és a páholyok is nagyobbrészt megteltek.

A függöny felgördült. Erdős vidék tárult elénk, melynek tisztásán *„A névtelen hősöknek“* feliratu szobor állott. A szobor alapzatára leborult az utolsó öreg honvéd (Fenyéri) bánatos arczulattal. A nézőtértől jobbra álltak a Hazaszeretet (Fái Flóra), Mult (F. Csigaházy), Jelen (Szabó Irma), Történelem (Halmi M.) Igazság (Kiss Irén). A szép nyelvezettel, tömör gondolatokkal irott előjáték nagy hatást keltett s különösen *Eái* Flóra külső megjelenése s érzésteli szavalata volt gyujtó hatással. Mellette F. *Csigaházyt* illeti teljes elismerés, ki nehéz, majdnem negyedóráigtartó szerepét nagy tetszéssel adta elő. A szereplők mindannyian a hazafias hév hatása alatt álltak s játékukkal szinte exatasiba hozták a közönséget, melyet igazolt a szinte rajongásig fokozódott taps és éljenzés. A szerzőt, dr. *Kőrössy* Kálmánt tomboló lelkesedéssel háromszor hivták lámpák elé. Az előjátékban a *debreczeni dalarda* is részt vett s nagy hatással énekelt két hazafias darabot. A Hymnuszt meg is kellett ismételni és a közönség együtt dalolta velük, hogy „Megbünhödte már e nép a multat, jöven-

dőt.“ Helytelennek és elitélendőnek tartjuk azonban, hogy ily nemzeti ünnep alkalmával is a közönség legszebb hazafias érzést űlve hallgatja végig. Megszokhatná már a debreczeni publikum is, hogy különbség van a péntek és a vasárnap között s legalább felállással adna kifejezést hazafias érzelmeinek.

Az előjáték után Vachot Imrének. a hazáját lángolóan szerető régi irónak nagy hatásu történeti szinmüve: „Budavár bevétele“ került szinre. Egy kiszakasztott darab ez az 1848/49-iki életből telve lelkesitő, honszerelemre buzditó jelenetekkel. Nem lehet leirni azt a lelkesedést, melylyel a közönség fogadta e darabot.

A dicső mult feledhetlen emlékei borultak elébünk nagyszerü epizódjaikkal. Vidor (Pomári Jenő) szivigható szép játékával elragadta a közönséget és nyilt szinen többször kitapsolták. Szabó Irma, Halmi Margit nagyon kedves honleányok voltak. Az est sikerének oroszlánrésze azonban a mi kedvelt komikosunk-é, Sziklayé volt, ki Pummer Jerémiás szerepében önmagát multa felül. Sziklay jeles müvész, szivesen elismerjük róla, de a játéka után bátran állitjuk, hogy széles e hazában nem sokan versenyezhetnek vele. A közönség szünni nem akaró tapssal s falrengető éljenzéssel jutalmazta. Hát még a harmadik felvonásban, mikor magyar nadrágának zsinórozott elejét hátulra forditva megjelent!? Olyan frenetikus kaczaj tört ki, hogy még olyant nem hallott a debreczeni szinház. A többiekről is csak elismeréssel szólhatunk s bátran jegyezhetjük ez estét kellemesen eltöltött perczek közé.

Szirén.

*

Az előjátékból mutatóul közöljük a következő részt:

MULT.

Hiába volt a hősi küzdelem . . .
Hiába hullt a drága honfivér . . .
Hiába volt mind . . . elbukott a szent ügy . . .
Hogy ellensége nem birt meg vele,
Segélyre hivta észak nagy hatalmát
S a tizszer annyi tulerő — hiába!
Legyőzte végre a küzdő magyart,
És ott, Világos gyászos rónaságán
Harmincz ezer kard egy csomóba rakva
Magyar szabadság nagy sirhalma lett . . .
. . . Halotti csend ült szerte a hazára;
Ajk elbeszéini nem tudhatja azt,
Hogy mit hozott rá két bus évtized.
De a magyar, mely küzdve oly dicső volt,
Nagy volt s kitartó szenvedései közt is.
És a kitartás meghozá jutalmát,
Felcsillogott egy szebb jövő derüje,
Felcsillogott az uj kor hajnala,
Engesztelődés lett a jelszava:
Sötét időknek bus emlékire
Fátyolt vetett a békülő magyar.
S e fátyol annyi but, gyászt eltakar.

JELEN.

E fátylon innen már az én korom van,
Az én uralmam napja hint sugárt;
Én mondom el hát — engedd át a szót —
Az uj időszak csillogó reményit!
— Feledni átélt nagy siralmait,
Remélni, bizni boldogabb jövőben:
Ezt tüzte ekkor czélul a magyar.
Megnyerte véle jó királya szivét,
(Távoli kép, mely az 1867-iki koronázást tünteti fel, mikor az ország primása és miniszterelnöke a király fejére teszik a koronát.)
Feltette felkent homlokára azt a
Kimondhatatlan drága, szent, dicső jelt,
Melyből szabadság, fény, jog és dicsőség
Pazar sugárral omlik a magyarra . . .
A mit nem ért el nagy tusái árán,
Megnyerte mind a béke müveként
S egymás szivére, áradó öröm közt
Békülve omlott nemzet és király . . .

HAZASZERETET.

Lehetne-é, hogy három hosszu század
Minden keserve elfeledve volna?
Hogy az a fátyol mindent eltakarna?
Lehetne-é ez?

(A kép eltünik.)

CSARNOK.

Lakodalom után.

— Olasz novella. —

Irta: **Neera.** 26.

— Folytatás. —

A fiatal pár esernyőt erőszakolt rá s megmutatták a legrövidebb utat. És Mártha egész bensejében megilletődve, mélyen megrázkódva sietett hazafelé. Forró könyek peregtek le arczán, mint valami messziről jövő édes vigasz balzsama és Mártha tudta, hogy ezt a jelenetet soha se fogja elfelejteni.

Midőn házához ért, Albert elejébe sietett és szeretetteljes szemrehányásokkal illette vigyázatlanságáért. Izgatott volt és aggódott miatta.

— Ujságot mondok.

— Mi az?

— Majd meglátod, majd meglátod.

Mártha ujra meggyorsitotta a lépteit. Alig lépett az udvarra, midőn megpillantotta az édesanyját.

— Ah! kiáltott fel és karjaiba borult.

* * *

A virágos függönyök, a melyeken át a világosság csak halványan szürődött be, kellemes homályt, jóleső nyugalmat boritottak a kis benyilóra, melyet Mártha kéjjel élvezett.

Kismérvü láza volt, ugy hogy ágyban kellett maradnia.

* * *

Künn még mindig esett az eső és a szürke ködös időben még barátságsabbnak tetszett a kis szoba uj kárpitjaival, a virágvázakban diszlő őszirózsacsokrokkal, az öltöző asztal kék szalagu fehér redőzetével.

— Milyen kellemes a te otthonod, szólt Mártha anyja.

Oldofrediné, testes, alacsony termetü, előkelő külsejü asszonyka volt, arczán ugyanaz a melancholikus mosoly lebegett, mely sajátszerü bájt kölcsönzött Mártha arczának.

De arczának derüs kifejezésén meglátszott, hogy bölcs közönnyel türi az élet viharát és hogy a dolgokat a legjobb oldalukról szokta látni.

Az ágy előtt ült és tekintete a Mártha ágya előtt heverő rongyos papucsokra esett.

— Mit nézesz; mama?

— A te papucsod ez, lelkem?

— Igen, mért kérded?

— Nem vettem én neked egy pár világoskék, atlaszbélésü fehér bőrczipőt. És hol van a világoskék pongyolád?

— Eleintén felvettem, felelt Mártha habozva, de később sajnáltam elrontani.

— Édes lányom, nekünk, nőknek nagy gondot kell forditanunk a ruházatunkra különösen ha fiatal férjünk van.

Mindaketten elhallgattak. Oly sok mondanivalójuk volt, oly égő vágy fogta el őket, egymásnak mindent elmondani, de a büszkeség és a női szemérem valami megmagyarázhatlan érzete lepecsételte az ajkukat. Az anya vizsga szemmel tekintett Mártha lesoványodott arczába és Mártha némán és buskomoran tekintett maga elé.

Oldofrediné, hogy lánya nyelvét megoldja, uj ismerősei után kérdezősködött, a kikről Mártha hüségesen beszámolt.

Az anya meg elmondta a hazulról hozott hireket. Mesélt egy unokahugáról, aki egy katonatisztbe szerelmes, öngyilkossá akar lenni, a lány meg a legkalandosabb terveket szövi, honnan keritse elő azt az összeget. Legujabban szinésznőnek készült.

— Ilyen extravagans gondolatok, végzé Oldofrediné. A jó házasságok azok, a melyeket az ész kötött. Én tizennyolcz éves voltam, mikor megösmerkedtem az apáddal; ő, az akkori szokás szerint, kétszer hetenkint látogatott el hozzánk egy kártyapartiera és ha vesztett, az apám azt szokta mondani: szerencsés a szerelemben. Olyan tisztán emlékszem, mintha ma volna, hogy akkor egy párnát himeztem, amely két tengeri nyulat ábrázolt piros alapon. Apád oly figyelemmel nézte a munkámat, mintha az élete függne tőle. Tény az, hogy mire elvégeztem a tengeri nyulamat, megkérte a kezemet. Ez volt az egész. Ebben nem volt sok romantika.

— De az apám szeretett, szólt Mártha tompa hangon, mely átjárta anyja szivét.

— Igen, és én is szerettem, tiszteltem a jellemességéért, irántam való szeretetteljes gyöngédségéért és nagy csapás volt rám nézve az ő korai elhunyta.

— Mondd anyám, igazán szeretett az apám? kérdé Mártha egyszerre. És midőn az anya, Mártha papucsára szegezve a szemét, habozott, szenvedélyesen faggatta:

— Mondd, mamuskám, édes mamuskám.

— Édes gyermekem, szólt Oldofrediné, föléje hajolva, te még mindig a régi vagy.

És aztán félresimitotta a homlokára omló hosszu fürtöket és rendbehozta az ágyát, mint egy pólyás babáét és mélyen nézett szelid szemébe.

(Vége köv.)

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenkén és selyem-brocatok saját gyáraimból

valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(os. és kir. udvari szállító.)

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyószám 190. **Bérlet 147.**

Ma kedden, 1898. április 12 én:

Lili.

Vig operette 3 felvonásban.

LÓVERSENY.

Belépti jegyek a folyó hó 16 án szombaton és 17-én vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur müiparáru kereskedésében (városháza alatt) kaphatók. Az előjegyzett páholy és egyébb belépti jegyek folyó hó 15-én (pénteken) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott belépti jegyek azontul másoknak adatnak el. Ugyanott a tribüne rajza tájékozásul szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy 4 (ülésssel) az első, vagy második sorban 8 frt. Zártszék 1 frt. Ülőhely 50 kr. Állóhely 20 kr. Lovagjegy (a pályakör belsejében 2 frt. **Belépti jegy a tribüne előtti térre egy napra 3 frt, két napra 5 frt.** Versenysorozatok (programm) egy példány ára 20 fillér ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében valamint a m. kir. főtőzsdében április 14-én lesznek kaphatók. Totalisateurön való fogadások 5 és 2 forintos tételekkel csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők. **Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekből értesülhetni.**

358—2—1

Nyilvános kijelentés!

Alulirott fényképészeti müintézet elhatározta, hogy — mielőtt müvészileg kitünően kitanitott fényképfestőit elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — **rövid időre és csakis a visszavonásig,** minden haszon vagy nyereségről lemond.

Szállitunk

csak 7 frt 50 krért

értékének alig fele, csupán az előállitási árban

egy arczképet életnagyságban

(mellkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben, melynek valódi értéke **legalább 40 frt.**

A legszebb alkalmi ajándék!

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága, régen elhalt rokonnak vagy barátnak diszes arczképét elkészitsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, **bármily alakban** és szállitunk 14 nap alatt oly arczképet, mely az érdekeltre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arczkép csomagolását saját árban számitjuk.

Megrendelések a fénykép melléklésével, mely a kész arczképpel sértetlenül visszaküldetik, **csak a visszavonásig** fenti ár mellett utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek a

„KOSMOS“

arczképfestő-müintézet által, **Béos, Mariahilferstrasse 116. sz.**

Az arczkép legkitünőbb lelkiismeretes kiállitásáért és élethü hasonlatáért **teljes jótáliást vállalunk.**

Számtalan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinek rendelkezésre állanak. 292 16—13

Beocsini, Portlandt, Román cement

és

kőbányai disztégla

gyári raktár.

Zsákonkénti és vagononkénti eladás. — Elismert legjobb cement.

Csapó-, Kis-Szappanos-utcza 407.

Stegmüller Árpád

épitésznél. 328—15—11

Kőszénkátrányt

legjobb minőségben,

zsindely- és deszka-tetők, továbbá szőllőkarók

behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá ozulápok, melyek a földbe ásatnak, keritések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban à 50, egész 250 **sulytartalommal, továbbá saját gyártmányu**

coaksot

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett:

Légszeszgyár igazgatósága Debreczenben.

Megérkeztek ★★★★★

a tavaszi idényre

a legujabb bel- és külföldi

Női divat ★

★ **ruhaszövetek**

s nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai

czégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

A **Tóby örökösök** közös tulajdonát tevő következő **ingatlanok,** u. m.:

1. A debreczeni 2477. sz. tjkvben foglalt 1783. sorszámu ház utáni, mintegy 12 hold **ondódi föld.**

2. Az ugyanazon számu tjkvben foglalt, mintegy 18 hold tanyaépületekkel ellátott **ujosztásu föld:**

3. Az ugyanazon és a 3729. számu tjkvben foglalt s pajtával ellátott, mintegy 2000 négyszög öl területü **postakerti szőllő.**

4. A h.-böszörményi 13787. számu tjkvben foglalt, mintegy 78 hold tagositott **réti föld,**

eladók.

Értekezhetni Debreczenben, az **örökösök** megbizottja: **Dr. Megyery Pál** ügyvéddel, Széchenyi-utcza 1778. sz. alatt 215—0

RÁTH MÓR kiadásai Budapest (Haas-palota)

Korszerü müvek.

1898: II. törvényczikk. **A munkaadók és mezőgazdasági munkások** közötti jogviszony szabályozásáról, a vonatkozó cseléd-, büntető-, kihágási-, végrehajtási-, erdő- és egyébb törvények határozmányainak figyelembe vétele mellett, jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta **dr. Krejcsi Rezső,** a budap. keresk. és iparkamara másodtitkára stb. **A végrehajtási rendelettel és eljárási szabálylyal** 60 kr.

Ugyanaz az 1876. **cseléd és gazda közötti viszonyról, a gazd. munkásokról és napszámosokról** szóló törvénynyel. 1 frt.

Dr. Márki József: Dózsa György és forradalma. Jutalm. pályamü 2 frt.

Báró Eötvös József: Mágyarország 1514-ben. (Dózsa lázadás kora.) Regény **2** kötet, **3** frt.

Horváth Mihály, Magyarország függetlenségi harczának története. Ezen classikus münek a **nagy napok 50-ik évfordulója alkalmával kiadott rendkivüli jutányos teljes kiadása.** 3 nagy kötet. Ára csak **5** frt.

Mészáros Lázár 1848-as hadügyminiszter emlékiratai. 2 kötet.

— — **Élete és külföldi levelei.** 2 frt.

Papp Dénes: A magyar nemzetgyülés Pesten 1848-ban. Az első képviseleti országgyülés részletes naplókönyve. 2 kötet. Leszállitott ára 6 frt 50 kr. helyett 4 frt 50 kr.

Arany János eddig ismeretlen müve, az összes és hátrahagyott munkák diszkiadásának uj befejező kötete: **Katona J. Bánk bánja. Arany János** jegyzeteivel és tanulmányával és **A. L.** bevezetésével 2 frt. Az összes munkák kötéseihez hasonló diszkötésben. 3 frt 20 kr.

Arany János és Petőfi Sándor levelezése. Petőfi Aranyhoz intézett levelének és Arany válaszának hasonmásával. Arany Petőfire vonatkozó költeményeivel és Arany László előszavával 1 frt 60 kr. Diszkötésben 2 frt 60 kr.

Arany János. Rákócziné (1848. Augusztus) **Zichy Mihály** rajzaival. Fényes facsimile kiadás. Pergament boritékban 3 frt.

Petőfi Sándor. A hóhér kötele. Gyémánt kiadás. 60 kr. Diszkötésben 1 frt 50 kr.

Coriolanus. Irta Shakspere. Ferditotta **Petőfi Sándor.** Illustrált diszkiadás. **Csiky G.** bevezető tanulmányával és magyarázó jegyzeteivel 90 kr.

Ugyanaz: 8-as kiadás 40 kr. Diszes köt. 80 kr.

Megrabolta a természet minden szépségét, mi csak azt szedegetjük, mit ott hagyni épen kedve volt. Petőfi.

Petőfi S. A hóhér kötele. James. Robin Hood. Forditotta **Petőfi Sándor.** Egy kötetben. 1 frt 40 kr.

Jókai Mór: Életemből. Diszkiadás 2 frt. Diszköt. 3 frt.

Ezen Jókai lángeszével oly fényesen és megragadóan megirt visszaemlékezések legnagyobb része a szabadságharcz és Petőfi életéből vannak meritve.

Horváth Mihály. 25 év Magyarország Történetéből 1823—1848. 3 nagy kötet, 3-ik javitott kiadás. Ezen hazánk ujjaszületésének classzikus története ideiglenesen **10** frt bolti ár helyett **6** frt rendkivül leszállitott áron kapható.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.